

ДОВЕРБА ВО ВЛАДАТА И ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ

СТАВОВИ НА ЈАВНОСТА

АПРИЛ 2021

Издавач

Македонски центар за меѓународна соработка (МЦМС)

За издавачите

Александар Кржаловски, директор на МЦМС

Истражувачи/автори

Гонце Јаковлеска, Фанија Ивановска

Април, 2021

Контакт:

МЦМС - адреса: ул. „Никола Парачунов“ бр. 41а; пошт. фах 55, 1060 Скопје;

Тел.: +389/2/3065-381; Факс: +389/2/3065-298; е-пошта: mcms@mcms.mk;

Веб-страница: www.mcms.mk

Scribd: <http://www.scribd.com/people/documents/2996697>

SlideShare: http://www.slideshare.net/mcms_mk

Facebook: <http://www.facebook.com/mcms.mk>

Twitter: http://twitter.com/mcms_mk

Мислењата што се изразени во овој извештај им припаѓаат на авторите и не мора да ги одразуваат и ставовите на МЦМС.

Сите права се задржани, репродуцирањето, копирањето, трансмисијата или преводот на кој било дел од оваа публикација може да се изврши единствено под следните услови: со претходна дозвола на издавачите, заради цитирање во анализа на книгата и под услови изложени во продолжение.

Авторското право на оваа публикација е заштитено, но публикацијата може да се репродуцира на кој било начин и без наплата за едукативни намени. За копирањето во други услови, за употреба во други публикации или за превод/адаптација, треба да се добие дозвола од издавачите.

ДОВЕРБА ВО ВЛАДАТА И ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2021

- ставови на јавноста -

СОДРЖИНА

1.	Вовед	4
1.1.	Методологија и пристап	4
1.2.	Обработка и прикажување на резултатите	4
1.3.	Ограничување на истражувањето	4
2.	Клучни наоди	5
3.	Политички контекст	6
3.1	Доверба во Владата	6
3.2	Политичка криза	7
3.3.	Етничката припадност во личните карти	9
3.4.	Квалитет со кој ќе биде спроведен пописот	9
3.5.	Односот со Бугарија	10
4.	Локални избори 2021	11
4.1.	Доверба во општините	11
4.2.	Реизбор на градоначалници	12
4.3.	Најдобар градоначалник	12
4.4.	Гласачки ставови за локалните избори 2021 г.	14
	Прилог 1. Прашалник	17
	Прилог 2. Структура на примерокот	19
	Профил на издавачот	20

1. Вовед

Во овој извештај се презентирани и анализирани ставовите на граѓаните за довербата во владата, моменталните политички случувања во државата и локалните избори добиени преку испитувањето на јавното мислење во периодот 17 до 24 март 2021 г. кое за МЦМС го спроведе агенцијата М-проспект. Извештајот е составен од вовед, вклучувајќи и методологија, и клучни наоди од истражувањето во однос на разни аспекти за политичките случувања и локалните избори во 2021 г.

1.1. Методологија и пристап

Анкетирањето на граѓаните е направено преку телефонска анкета, на повеќеслоен стратификуван примерок од 1003 испитаници постари од 18 години, национално репрезентативен според пол, возраст, етничка припадност, регион и место на живеење. Анкетирањето е правено на македонски и на албански јазик. Сите резултати се подложни на статистичка грешка од $\pm 3,0\%$ со прифатливо ниво на доверба од 95%.

1.2. Обработка и прикажување на резултатите

Собраните податоци се обработени со честота и пропорција на одговорите. Резултатите се прикажани во графикони на ниво на целиот примерок. Освен со графикони, дел од податоците се прикажани и во табели, особено за значајните демографски фактори. Прашалникот е даден во прилог.

Во извештајот, незначително малцинство се употребува за одговори помалку од 10% од примерокот, мало малцинство за 11% до 30%, малцинство за 30% до 50%, мнозинство за 51% до 70% и големо мнозинство за повеќе од 70%.

Во извештајот не се коментирани социо-демографските анализи за помалубројните етнички заедници поединечно заради нивното мало учество во националниот примерок. Тие се претставени заедно како „Други заедници“ и ги вклучуваат испитаниците кои себе си се идентификуваат како Турци, Власи, Срби, Бошњаци или друго. Во табелите и графи-коните, со термините етнички Македонци, етнички Албанци итн. е означена етничката припадност на испитаниците. Симпатизерите на помалите политички партии исто така не се коментирани заради нивното мало учество во националниот примерок. Со имињата на политичките партии се означени граѓаните симпатизери (не членови или гласачи) на соодветната политичка партија. Како неопределени се претставени испитаниците кои рекле дека нема да гласаат, дека не знаат, биле без одговор, или не избрале ниту една партија. Носечките политички партии кај етничките Албанци не се коментирани посебно затоа што одговорите на нивните симпатизери најчесто не отстапуваат од одговорите на етничките Албанци.

Анализата вклучува и вкрстување на прашањата со демографските карактеристики на испитаниците и тоа: пол, возраст, етничка припадност, образование, место на живеење и симпатизерство на политички партии. Разгледувани се оние демографски карактеристики кои имаат значителни статистички разлики.

1.3. Ограничување на истражувањето

Примерокот за истражувањето е стандарден, но се базира на податоци од пописот од 2002 година, кои можеби се застарени и не ја одразуваат целосно реалната ситуација на теренот, иако се модифицирани според периодичната процена на ДЗС од 2018 година.

Дополнително, анкетирањето е правено само на територијата на Македонија и не ги вклучува граѓаните кои имаат право на глас, но живеат или во периодот на анкетирањето престојувале во странство.

2. Клучни наоди

Малцинство од граѓаните (42,0%) имаат доверба во Владата. Меѓу нив, побројни се етничките Албанци (61,8%) и припадниците на другите заедници (51,5%).

Три четвртини од граѓаните се согласни дека земјата е во политичка криза. Симпатизерите на ВМРО-ДПМНЕ (87,6%) и неопределените (78,6%) се побројни меѓу нив.

Предвремените парламентарни избори се најчесто посочувано решение од испитаниците (36,0%), но не и мнозинско. Околу $\frac{1}{4}$ веруваат дека Владата има сила да продолжи и да се справи со кризата.

За етничките Македонци предвремените парламентарни избори се почесто биран одговор, (42,4%), а етничките Албанци повеќе веруваат дека Владата има сила да продолжи и да се справи со кризата (47,0%).

Граѓаните се поделени во ставот за вклучување на етничката припадност во личните карти, односно, 49,7% се согласуваат, а 48,7% не се согласуваат. Поддршката е поизразена кај етничките Албанци (83,5%) и припадниците на другите заедници (77,3%).

Мнозинство од граѓаните не веруваат (60,8%) дека пописот на населението ќе се спроведе со соодветен квалитет. Побројни меѓу нив се етничките Македонци (69,5%).

За половина од граѓаните, односите со Бугарија се развиваат во негативен правец (53,6%). Разлики во ставовите има на основа на етничката припадност и кај симпатизерите на политичките партии.

Граѓаните се поделени во довербата за општините во кои живеат. Малку над половината (50,6%) имаа доверба за разлика од 47,5% кои немаат. Етничките Албанци (74,3%) имаат поголема доверба во општините отколку етничките Македонци (41,3%)

Половина од граѓаните сметаат дека нивниот градоначалник не заслужува да биде реизбран. Вкупно 57,0% од етничките Албанци сметаат дека нивниот градоначалник заслужува да биде реизбран за разлика од 37,9% од етничките Македонци.

Првите тројца најдобри градоначалници се: Митко Јанчев (Кавадарци), Арбен Таравари (Гостивар) и Максим Димитриевски (Куманово). За нив се изјасниле 10,5%, 7,5% односно 6,8% од испитаниците.

На следните локални избори 22,4% од граѓаните ќе гласаат за ВМРО-ДПМНЕ, а 21,6% за СДСМ. Поддршката за ДУИ и Алијанса за Албанците е 8,0% односно 6,2%, а за Левица 5,2%.

Вкупно една третина од граѓаните или 34,0% е неизвесно за кого ќе гласаат на седмите локални избори во Македонија

3. Политички контекст

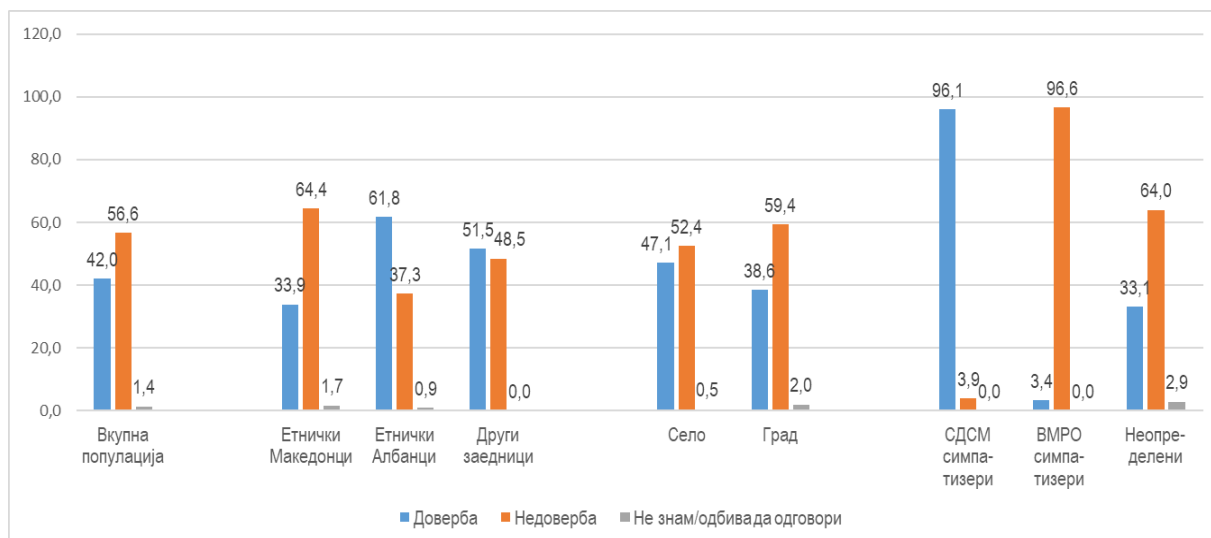
Политичкиот контекст во Македонија е динамична категорија. Здравствената криза предизвикана од Ковид-19 е сериозен предизвик за актуелната Влада предводена од СДСМ. Таа влијае врз сите сфери на општественото живеење, особено врз економијата. И покрај сите напори да му се излезе во пресрет на стопанството со мерките со кои главно се субвенционираат работните места, очигледни се критиките и незадоволствата. Покрај тоа, во програмата за работа на Владата чекаат на реализација бројни обврски преземени во предизборието. За дел од нив, реализацијата ќе оди тешко и ќе одзема многу енергија. Тесното мнозинство во Собранието, тесно-партиските интереси на парламентарните партии, го оневозможува носењето на неопходните закони кои се однесуваат на ублажувањето на кризата предизвикана од Ковид-19 но, и на одредени закони кои се во функција на реформите. Од друга страна, граѓаните имаат се помалку разбирање и се помалку трпение за „политичките игри“.

Во ваков контекст е направена оваа анкета. Во овој дел се анализирани прашањата поврзани со довербата во Владата, согласноста за постоење политичка криза и можните решенија за излез од неа. Исто така, анализирани се очекувањата за квалитетот со кој ќе биде спроведен пописот 2021, согласноста за вклучување на етничката припадност во личните карти и односите со соседна Бугарија.

3.1 Доверба во Владата

Мнозинство од граѓаните (56,6%) немаат доверба во Владата, односно изјавиле дека целосно (38,0%) или до некаде (18,6%) немаат доверба. Извршната власт ја ужива довербата на 42,0% од граѓаните кои рекле дека целосно (11,1%) или до некаде (30,9%) имаат доверба во неа. Меѓу оние кои немаат доверба, побројни се етничките Македонци од кои речиси две третини (64,4%) рекле дека немаат доверба, за разлика од околу една третина (33,9%) кои имаат доверба во Владата. Речиси обратна е ситуацијата кај етничките Албанци од кои 61,8% рекле дека имаат доверба во Владата. Припадниците на другите заедници се речиси поделени во довербата односно недовербата, а за 3 пп се побројни оние кои имаат доверба во Владата (51,5%).

Графикон 1. Доверба во Владата (%)

Разлики можат да се забележат и во однос на местото на живеење на испитаниците. Оние кои живеат во град имаат помалку доверба (38,6%) за разлика од испитаниците кои живеат во село (47,1%).

Најизразени се разликите кај симпатизерите на СДСМ и ВМРО-ДПМНЕ. Големо мнозинство од симпатизерите на СДСМ (96,1%) има доверба во Владата, а речиси ист процент од симпатизерите на ВМРО-ДПМНЕ (96,6%) немаат доверба во неа.

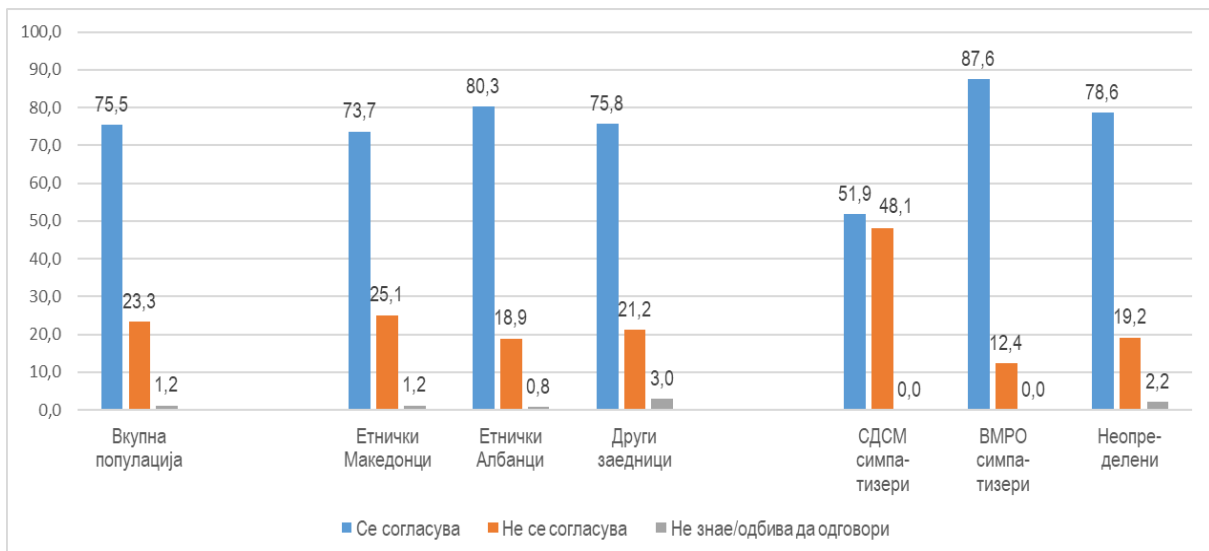
Довербата во Владата е релативно висока ако се има предвид контекстот во кој работи. Таа секојдневно е предмет на критики заради справувањето со здравствената криза, не-можноста да се операционализираат дел од нејзините политики поврзани со економските прашања, проблемите со европските интеграции итн. Довербата е благо зголемена во однос на претходната проверка што ја направи МЦМС во март 2018 година кога 38,3% од испитаниците рекле дека целосно или до некаде и имаат доверба во Владата. Иако МЦМС редовно прави проверка на довербата во Владата, овде е направена споредба со последното истражување затоа што тоа се однесува на Влада предводена од СДСМ.

3.2 Политичка криза

Три четвртини од граѓаните се согласни дека земјата е во политичка криза. Во графиконот 2 може да се види дека разликите меѓу различните етнички заедници по ова прашање не се многу големи. За 6,6 пп се побројни етничките Албанци кои се согласуваат дека има политичка криза од етничките Македонци односно 4,5 пп во однос на припадниците на другите заедници.

Поголеми се разликите кога станува збор за политичката обоеност на испитаниците. Симпатизерите на СДСМ се речиси поделени на ова прашање, односно 51,9% се согласуваат дека има политичка криза, за разлика од 48,1% кои не се согласуваат со тоа. Големо мнозинство од симпатизерите на ВМРО-ДПМНЕ (87,6%) и од неопределените (78,6%) се согласуваат дека земјата се наоѓа во политичка криза.

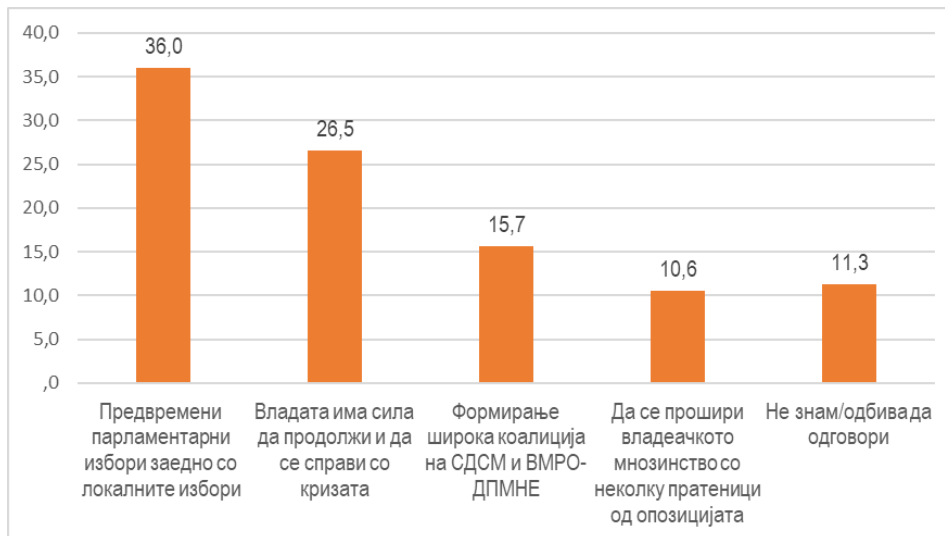
Графикон 2. Согласност за постоење на политичка криза

Што се однесува до одговорите за можните начини за надминување на кризата може да се забележи дека нешто повеќе од една третина (36,0%), односно најголем дел од испитаниците сметаат дека решението е во предвремените парламентарни избори. Околу една четвртина (26,5%) веруваат дека Владата има сила да продолжи и да се справи со кризата. Формирањето широка коалиција на СДСМ и ВМРО-ДПМНЕ е опција

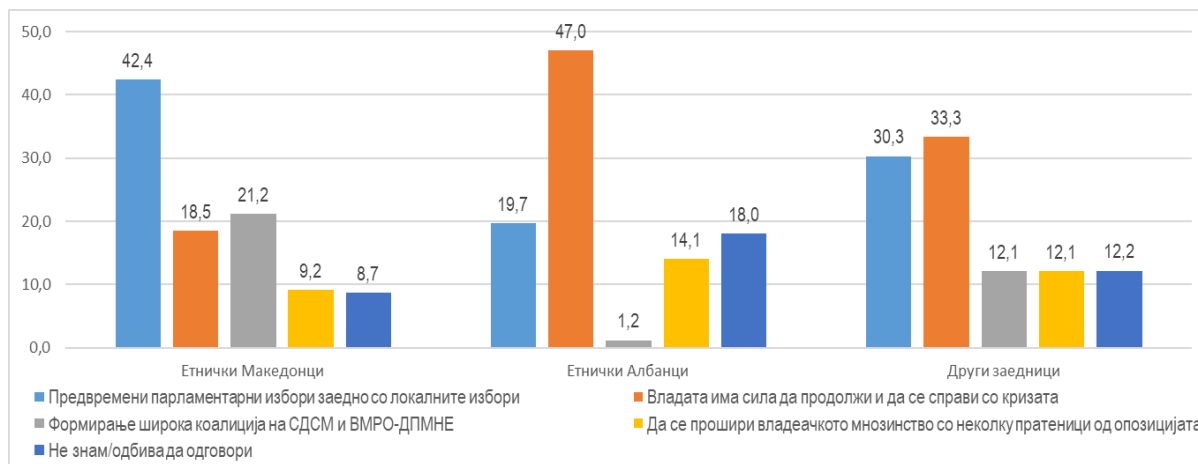
за 15,7% од испитаниците, додека 10,6% сметаат дека решение може да биде проширувањето на владеачкото мнозинство со неколку пратеници од опозицијата.

Графикон 3. Начини за надминување на политичка криза (%)

Гледајќи ги одговорите на различните етнички заедници, кај етничките Македонци (42,4%) преовладуваат предвремените парламентарни избори како решение за кризата, а коалицијата меѓу двете најголеми политички партии СДСМ и ВМРО-ДПМНЕ е опција за една петтина (21,2%) од нив. Кај етничките Албанци преовладува мислењето дека Владата има сила да продолжи и да се справи со кризата. Ова во голема мерка е во линија со поголемата доверба во Владата што ја имаат етничките Албанци (графикон 1). Кај неопределените, за двата одговори се изјасниле приближно ист број испитаници, односно 33,3% сметаат дека Владата има сила да продолжи и да се справи со кризата, а 30,3% ги гледаат предвремените парламентарни избори како посоодветно решение.

Графикон 4. Влијанието на етничката припадност на одговорите за излез од кризата (%)

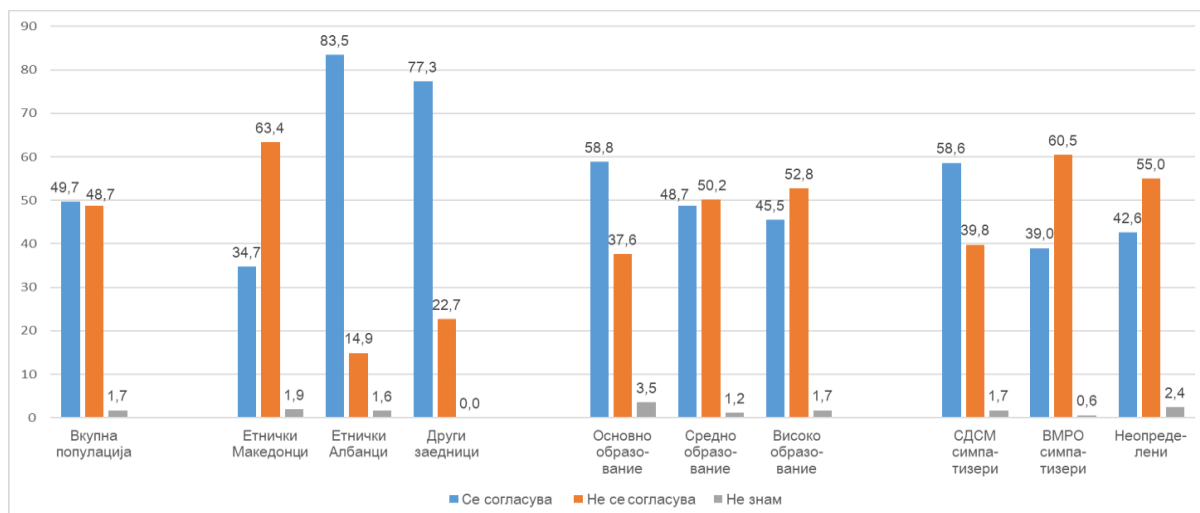
Партиските симпатизери имаат доста различни разбирања за тоа кој е најдобриот начин да се надмине кризата. Речиси две третини од оние на СДСМ (62,4%) веруваат дека Владата има сила да продолжи и да се справи со кризата, а само 5,0% ги разгледуваат предвремените парламентарни избори како можно решение. Сосема спротивно од нив, 79,1% од симпатизерите на ВМРО-ДПМНЕ сметаат дека предвремените парламентарни избори се решение за надминување на кризата, а никој не смета дека Владата има сила да продолжи и да се справи со кризата. И неопределените најчесто (31,1%) ги избираат предвремените парламентарни избори но, кај нив не можат да се забележат големи разлики за понудените решенија. Формирањето на широка

коалиција меѓу СДСМ и ВМРО-ДПМНЕ е почесто избрана опција кај неопределените (21,9%) отколку кај симпатизерите на ВМРО-ДПМНЕ (16,4%) и симпатизерите на СДСМ (11,6%).

3.3. Етничката припадност во личните карти

Поделени се ставовите на граѓаните во однос на тоа дали на личната карта треба да стои податокот за етничка припадност, па половина од нив се согласуваат (49,7%), а речиси ист е процентот на оние кои не се согласуваат со овој предлог (48,7%). Врз поделбата на нивните ставови влијание имале етничката припадност, нивото на образование, но и нивната партиска припадност.

Графикон 5. Согласност за тоа на личната карта да стои податок за етничка припадност (%)

Од податоците на графиконот 5 може да се забележи дека големо мнозинство од етничките Албанци (83,5%) и другите заедници (77,3%) сметаат дека во личните карти треба да има ознака за етничка припадност, додека пак со овој предлог се согласуваат малцинство од етничките Македонци (34,7%).

Согласноста со предлогот етничката припадност да стои во личните карти се намалува паралелно со нивото на образование од 58,8% кај оние со основно до 45,5% кај оние со високо образование.

Мнозинство од испитаниците, симпатизери на ВМРО-ДПМНЕ одговориле дека не се согласуваат со овој предлог (60,5%). За разлика од нив, мнозинство од испитаниците, симпатизери на СДСМ (58,6%) одговориле дека се согласуваат со тоа во личните карти на граѓаните да има ознака за нивната етничка припадност.

3.4. Квалитет со кој ќе биде спроведен пописот

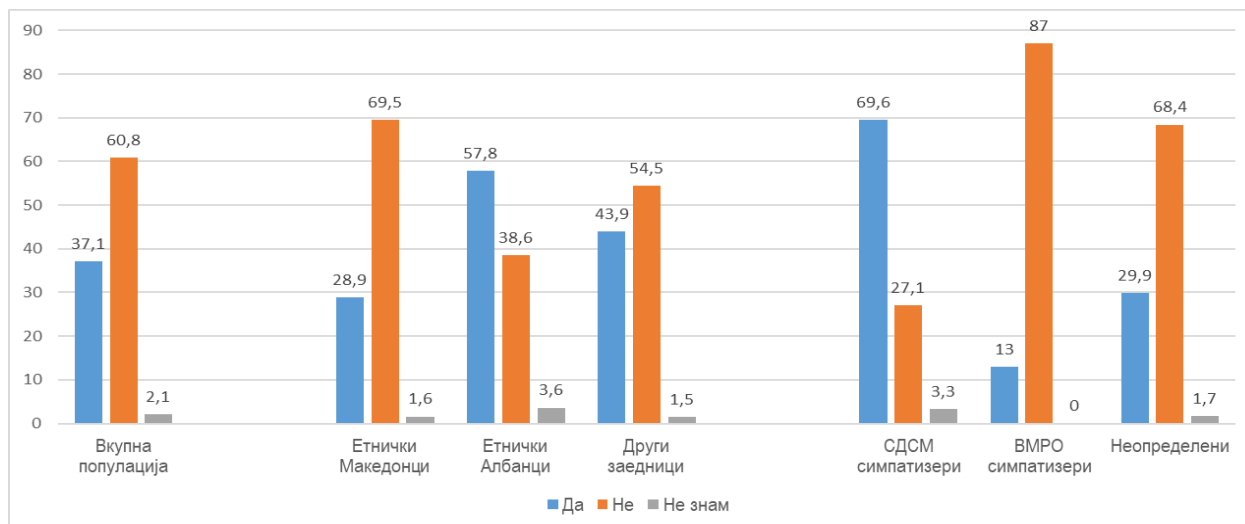
На прашањето дали веруваат дека пописот на населението ќе се спроведе со соодветен квалитет, мнозинство од граѓаните одговориле негативно (60,8%), додека пак малцинство од нив одговориле позитивно (37,1%). Повторно, врз ставовите на граѓаните влијание имале нивната етничка припадност и партиска обоеност.

Скептицизмот во однос на ова прашање е поголем кај етничките Македонци, па речиси големо мнозинство од нив (69,5%) одговориле дека не веруваат дека пописот ќе биде спроведен со соодветен квалитет. За разлика од нив, мнозинство од етничките Албанци веруваат во спротивното, односно дека пописот ќе биде спроведен со соодветен квалитет (57,8%).

Гледано низ призмата на партиската припадност, може да се забележи дека големо мнозинство од испитаниците, симпатизери на ВМРО-ДПМНЕ (87,0%) и мнозинство од партиски неопределените испитаници (68,4%) изразиле сомневање во однос на

квалитетот со кои ќе биде спроведен пописот. За разлика од нив, мнозинство од испитаниците, симпатизери на СДСМ веруваат дека пописот ќе биде спроведен со соодветен квалитет (69,6%).

Графикон 6. Перцепција за тоа дали пописот на население ќе се спроведе со соодветен квалитет (%)

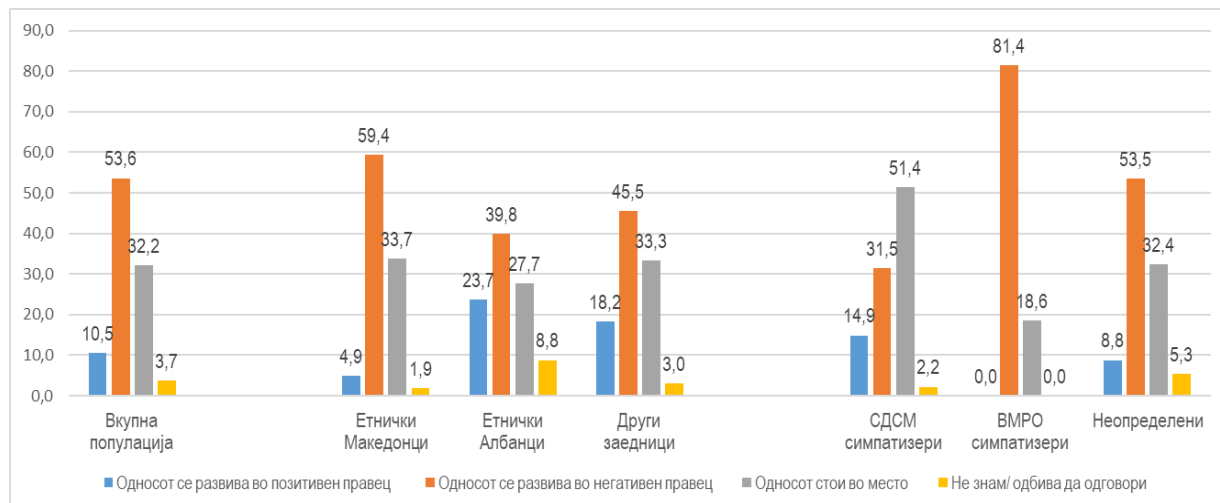
3.5. Односот со Бугарија

Половина од граѓаните сметаат дека односот со соседна Бугарија се развива во негативен правец (53,6%), речиси една третина сметаат дека односот стои во место (32,2%), а мало малцинство одговориле дека односот се развива во позитивен правец (10,5%).

Повторно разлики во одговорите на испитаниците можат да се забележат според нивната етничка и партиска припадност. Па така, процентот на етнички Македонци според кои односот со Бугарија се развива во негативен правец (59,4%) е за 19,6 пп повисок од етничките Албанци (39,8%) кои го делат истото мислење.

Големо мнозинство од испитаниците, симпатизери на ВРМО-ДПМНЕ сметаат дека односот со Бугарија се развива негативно (81,4%). За разлика од нив, половина од испитаниците, симпатизери на СДСМ (51,4%) сметаат дека односот стои во место. Не можат да се забележат значителни разлики во однос на ова прашање помеѓу одговорите на партиски неопределените испитаници и одговорите на вкупната популација.

Графикон 7. Ставови за правецот во кои се развива односот со Бугарија (%)

4. Локални избори 2021

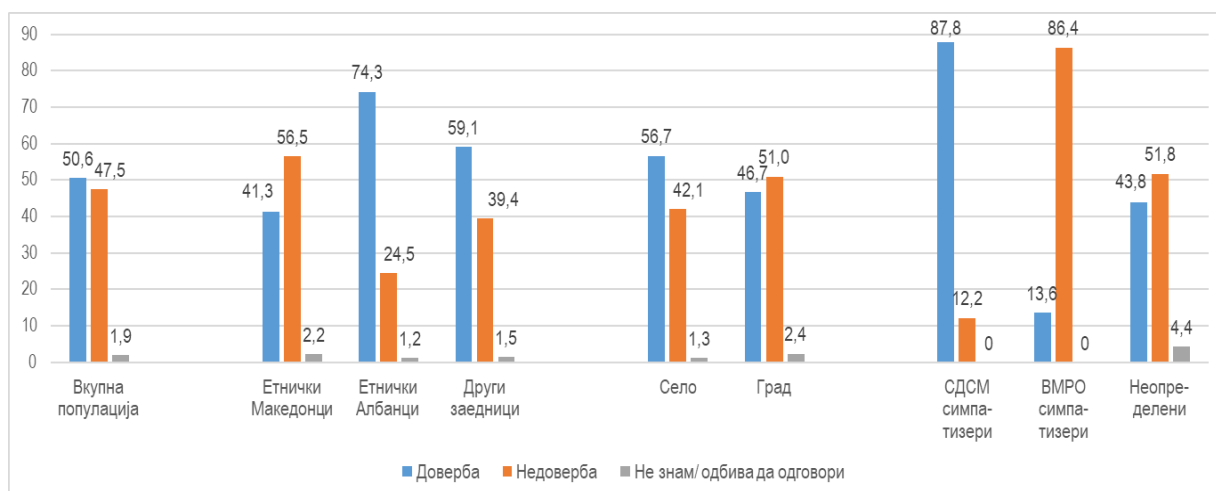
Оваа година, во втората половина на октомври, ќе се одржат седмите по ред локални избори во независна Македонија. Работата на локалните власти е под постојан надзор на граѓаните. Низ секојдневните предизвици со кои се соочуваат во нивните места на живеење тие можат да оценат дали градоначалникот, членовите на Советот и локалната администрација ги исполнува ветувањата и излегува во пресрет на очекувањата. Конечната оценка за задоволството или незадоволството од нивната работа стигнува на локалните избори. Токму поради тој непосреден интерес, локалните избори знаат да произведат поинакви резултати од парламентарните.

МЦМС ги следеше последните два циклуси на локалните избори. Обемот на активности секогаш е диктиран од материјалните можности и човечките капацитети. Така ќе биде и со овогодишните локални избори. Истражувањето кое е пред вас опфати прашања за довербата во локалната самоуправа, ставовите за тоа дали сегашните градоначалници заслужуваат да бидат реизбрани како и ставови за тоа кој е најдобриот градоначалник. Покрај тоа можете да го видите расположението на граѓаните за гласање за одредена политичка партија на локалните избори.

4.1. Доверба во општините

Граѓаните беа прашани за тоа колкава доверба имаат во општината каде што живеат. Податоците на графиконот 8 покажуваат дека нивните ставови се поделени, па половина од нив одговориле дека имаат доверба (50,6%), а за 3,1 пп е понизок процентот на оние кои одговориле дека немаат доверба (47,5%) во општината во која живеат.

Графикон 8. Доверба на испитаниците во локалната самоуправа/ општина во која живеат (%)

Гледано низ призмата на етничка припадност на испитаниците, забележително е дека етничките Албанци (74,3%) имаат поголема доверба во општините во кои живеат во споредба со етничките Македонци (56,5%), а разликата изнесува 33,0 пп. Довербата во општините е повисока и кај другите заедници од кои 59,1% одговориле позитивно на ова прашање.

Разлики, исто така можат да се забележат и во однос на местото на живеење на испитаниците. Па довербата во општините во кои живеат е повисока кај жителите на село (56,7%), во однос на жителите на град (46,7%).

Најизразени се разликите помеѓу симпатизерите на СДСМ и ВМРО-ДПМНЕ. Големо мнозинство од испитаниците, симпатизери на СДСМ одговориле дека имаат доверба во општината во кои живеат (87,8%), речиси ист е процентот на испитаниците, симпатизери на ВМРО-ДПМНЕ кои го дале спротивниот одговори (86,4%).

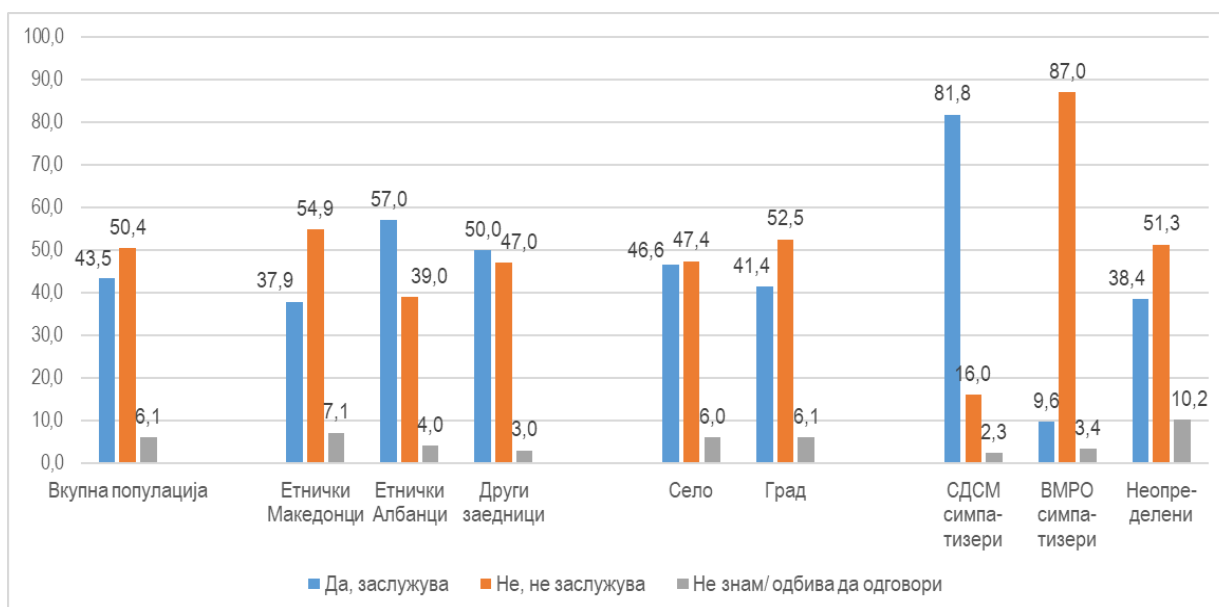
4.2. Реизбор на градоначалници

Податоците од истражувањето покажуваат дека нема мнозински одговор на прашањето дали градоначалникот во општината во која што живеат испитаниците заслужува да биде реизбран. Па, 43,5% од нив одговориле позитивно, а половина од нив, односно 50,4% одговориле негативно на ова прашање.

Повторно, разлики можат да се забележат според етничката припадност на испитаниците, односно бројот на етнички Албанци (57,0%) според кои градоначалникот на општината во која што живеат заслужува реизбор е за 19,1 пп повисок од бројот на етничките Македонци кои го делат истиот став (37,9%).

Големо мнозинство од испитаниците, симпатизери на СДСМ (81,8%) сметаат дека градоначалникот на општината во која живеат заслужува уште еден мандат, за разлика од нив, големо мнозинство од испитаниците, симпатизери на ВМРО-ДПМНЕ (87,0%) имаат спротивен став.

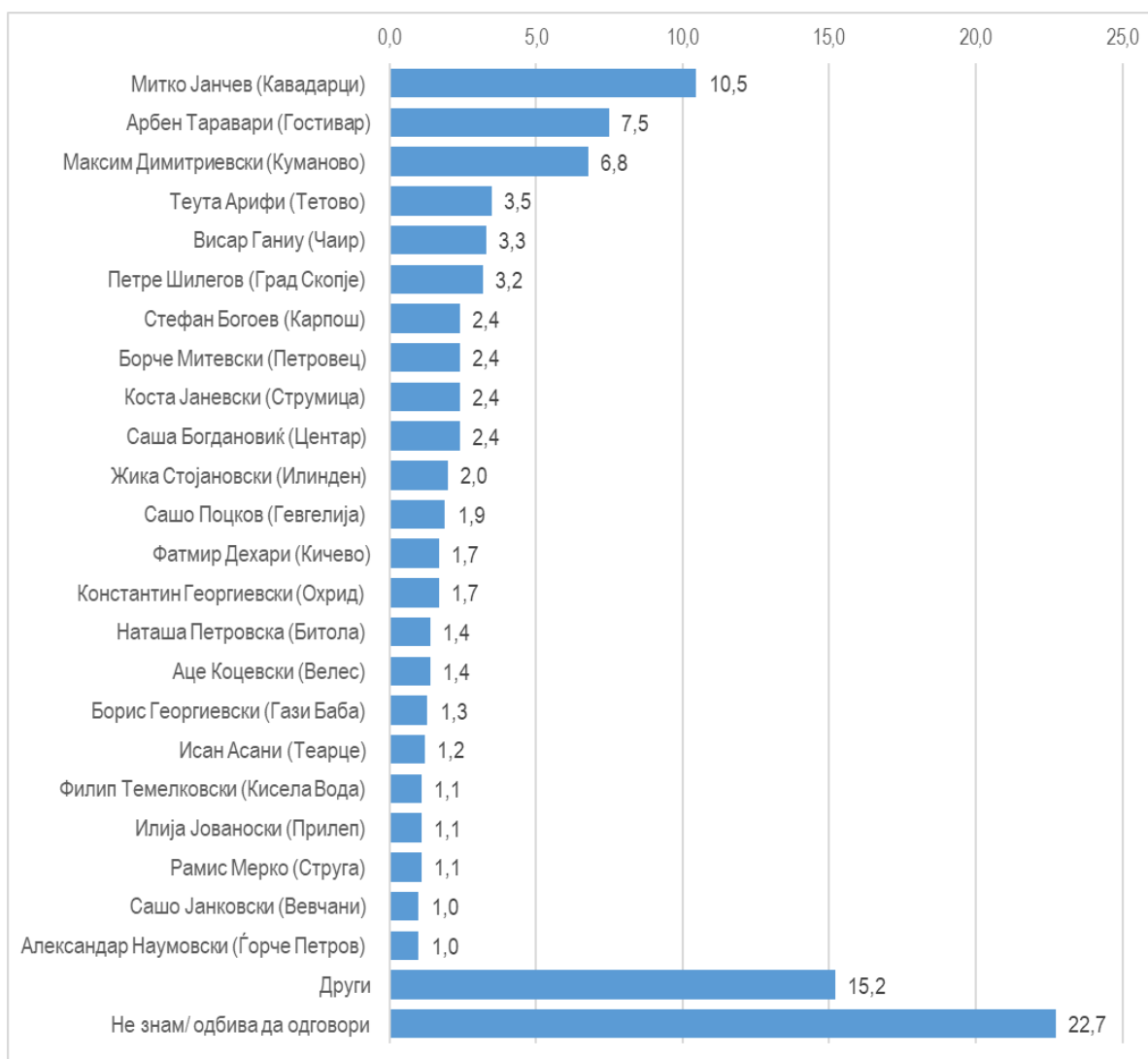
Графикон 9. Реизбор на градоначалникот во општината во која што живеат (%)

4.3. Најдобар градоначалник

Митко Јанчев, актуелниот градоначалник на Кавадарци бил најчесто избран како најдобар од страна на испитаниците кои одговориле на отвореното прашање: „Според вас, кој е најдобриот градоначалник во Македонија?“ За него се изјасниле 10,5% од испитаниците. На второ место е Арбен Таравари, актуелниот градоначалник на Гостивар, а трет е Максим Димитриевски, градоначалникот на Куманово. На следните три места се Теута Арифи (Тетово), Висар Ганиу (Чаир) и Петре Шилегов (Скопје) за кои се изјасниле 3,5% односно 3,3% и 3,2%, респективно. Исти процент испитаници (2,4%) се изјасниле за градоначалниците Стефан Богоев (Карпош), Борче Митевски (Петровец), Коста Јаневски (Струмица) и Саша Богдановиќ (Центар). За градоначалникот на Илинден, Жика Стојановски се изјасниле 2,0% од испитаниците. Потоа следуваат уште 12 градоначалници за кои се изјасниле меѓу 1,9% и 1,0% (Графикон 10). За вкупно 44 градоначалници се изјасниле помалку од 1% и тие се претставени во колоната други, додека 14 градоначалници воопшто не се спомнати од испитаниците.

Графикон 10. Најдобар градоначалник (%)

Гледано низ етничка перспектива, етничките Македонци најчесто ги препознавале како најдобри градоначалници Митко Јанчев (14,8%) и Максим Димитриевски (7,6%), а потоа Петре Шилегов (3,5%), Борче Митевски (3,5%), Коста Јаневски (3,3%) и Стефан Богоев (3,1%). За четвртина од етничките Албанци (25,7%) најдобар градоначалник е Арен Таравари, а потоа се Теута Арифи (13,7%) и Висар Ганиу (11,6%). Припадниците на другите заедници, најчесто се изјаснувале за Максим Димитриевски (15,2%), потоа за Стефан Богоев (6,1%), Петре Шилегов, Висар Ганиу, Митко Јанчев и Арбен Таравари, сите по 4,5%.

Ако се гледа од аспект на симпатизерите на политичките партии, четвртина од оние на ВМРО-ДПМНЕ (26,6%) се изјасниле за Митко Јанчев, а Максим Димитриевски, кој на претходните избори беше кандидат на СДСМ и Борче Митевски, кандидат на ВМРО-ДПМНЕ добиле ист број гласови односно 9,6%. Поддршката за градоначалникот на Скопје е 2,8%.

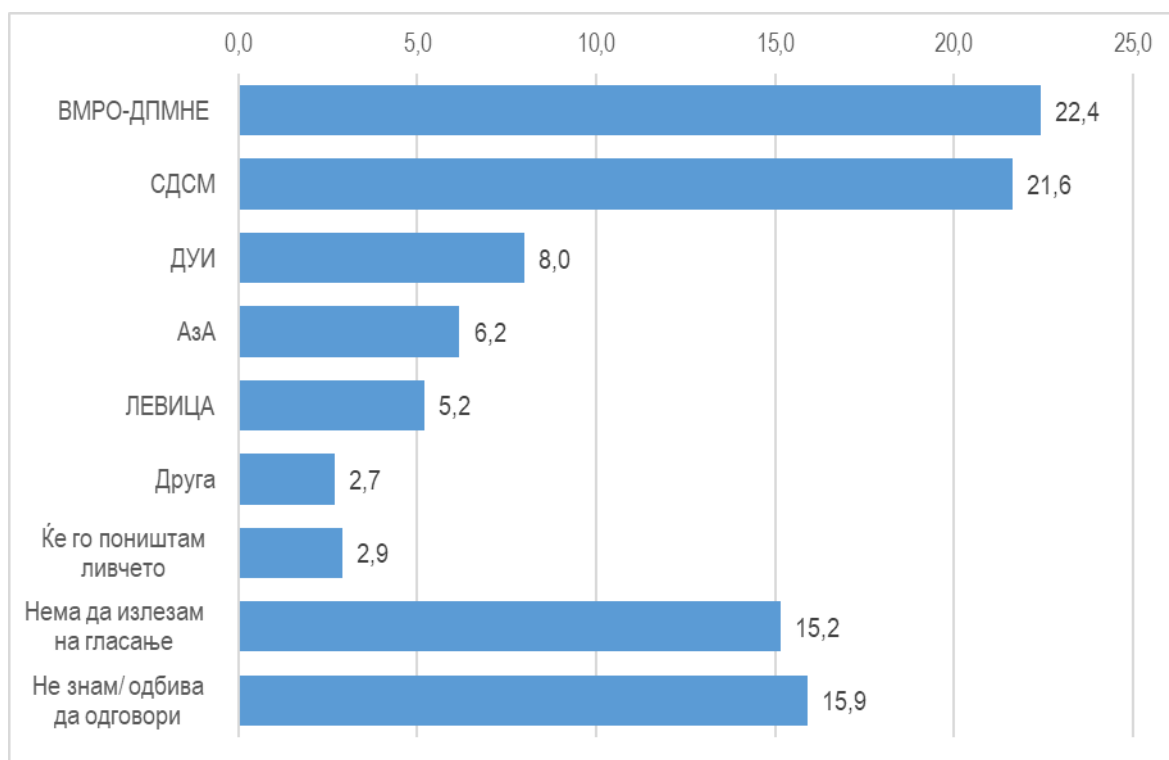
Симпатизерите на СДСМ најчесто се изјаснувале за Максим Димитриевски (9,9%), потоа за Коста Јаневски (7,7%), а на трето место е Митко Јанчев (5,0%) кој на претходните избори беше кандидат на ВМРО-ДПМНЕ. По 4,4% од испитаниците се изјасниле за Петре Шилегов и Стефан Богоев, а 3,9% за Саша Богдановиќ.

Неопределените најчесто се изјаснувале за Максим Димитриевски (6,8%), а потоа за Митко Јанчев (5,1%) и Арбен Таравари (4,9%). Теута Арифи и Висар Ганиу имаат по 3,6%, односно 3,4%, а градоначалникот на Скопје, 2,9%. За градоначалниците на Центар и Карпош се изјасниле 2,7%, односно 2,2% од неопределените.

4.4. Гласачки ставови за локалните избори 2021 г.

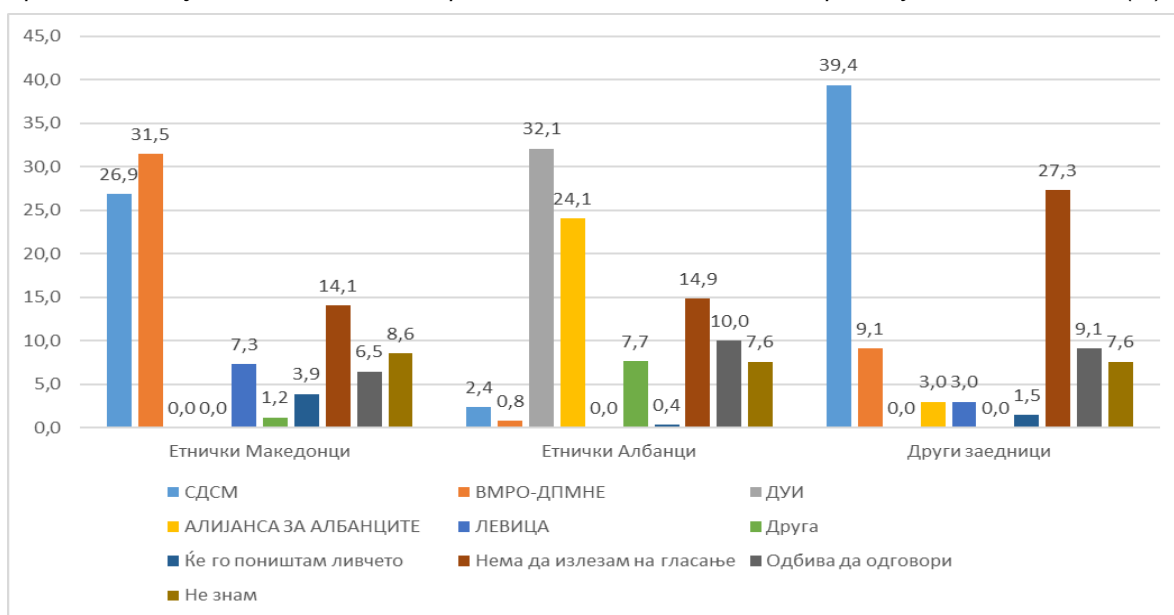
Најголем број од граѓаните или 44,0% на локалните избори ќе гласаат за ВМРО-ДПМНЕ и СДСМ, односно 22,4% ќе гласаат за ВМРО-ДПМНЕ, а 21,6% за СДСМ. Следната најголема поддршка е за ДУИ (8,0%), за Алијанса за Албанците ќе гласаат 6,2%, а за Левица 5,2% од испитаниците. За некоја од другите партии ќе гласат 2,7% од испитаниците. Бројот на оние кои нема да гласаат, ќе излезат ама ќе го поништат ливчето е вкупно 18,1%, а оние што рекле дека не знаат или одбиле да одговорат се вкупно 15,9%. Значи вкупно една третина или 34,0% е неизвесно за кого ќе гласаат во втората половина на октомври оваа година за кога се планирани седмите локалните избори во независна Македонија.

Графикон 11. Партија за која испитаниците ќе гласаат на локалните избори 2021 г. (%)

Од аспект на етничката припадност на испитаниците, може да се види дека 31,5% од етничките Македонци ќе гласаат за ВМРО-ДПМНЕ, 26,9% за СДСМ и 7,3% за Левица. Околу една третина, односно 32,1% од етничките Албанци ќе гласаат за ДУИ, а 24,1% за Алијанса за Албанците. Вкупно 7,7% избрале некоја друга политичка партија, а поддршката за СДСМ е 2,4%. Што се однесува до припадниците на другите заедници, најголем процент (39,4%) ќе гласаат за СДСМ, а 9,1% за ВМРО-ДПМНЕ. За Алијанса за Албанците и за Левица ќе гласаат по 3,0%. Процентот на оние за кои е неизвесно за кого ќе гласаат е видливо поголем кај припадниците на другите заедници и изнесува 45,5%.

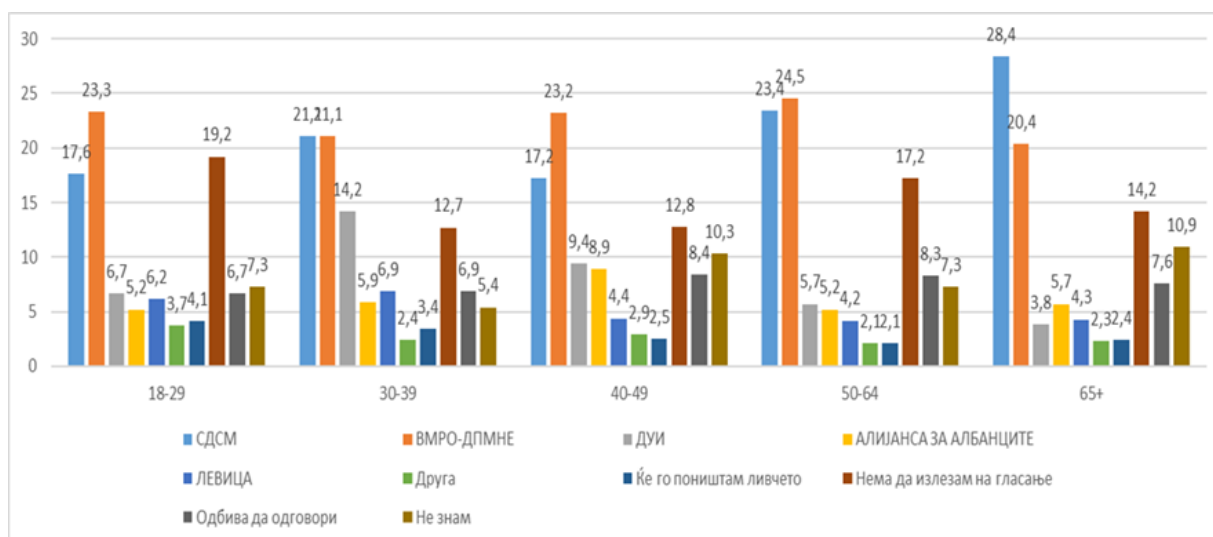
Графикон 12. Влијание на етничката припадност на испитаниците врз одлуката за гласање (%)

Можат да се забележат благи разлики и меѓу мажите и жените па така, жените (24,5%) почесто одговарале дека ќе гласаат за СДСМ од мажите (18,8%), а мажите (23,0%) почесто одговарале дека ќе гласаат за ВМРО-ДПМНЕ од жените (21,9%). И за Алијанса на Албанците почесто ќе гласаат мажите (7,9%) отколку жените (4,4%).

На следниот графикон може да се види како возраста на испитаниците влијаела на нивната одлука за кого ќе гласаат на локалните избори. СДСМ може да очекува најмногу гласови од граѓаните над 65 години (28,4%), потоа од оние помеѓу 50 и 64 години (23,4%) и од оние помеѓу 30 и 39 години (21,1%). ВМРО-ДПМНЕ има најголема поддршка кај граѓаните на возраст помеѓу 50 и 64 години (24,5%), како и кај оние меѓу 18 и 29 (23,3%) и оние меѓу 40 и 49 години (23,2%).

Графикон 13. Влијание на возраста на испитаниците врз одлуката за гласање

Најголемата поддршка за ДУИ е кај граѓаните меѓу 30 и 39 години (14,2%), како и кај оние меѓу 40 и 49 години (9,4%) односно оние меѓу 18 и 29 години (6,7%). Алијанса на Албанците имаат најголема поддршка кај граѓаните меѓу 40 и 49 години (8,9%) и оние меѓу 30 и 39 години (5,9%).

Поголема поддршка Левица има кај помладите граѓани, односно кај оние меѓу 30 и 39 години (6,9%) и оние меѓу 18 и 29 години (6,2%).

Најмладите се најбројни меѓу оние за кои е неизвесно за кого ќе гласаат и изнесуваат 37,3%, а најмалку неизвесност има кај граѓаните на возраст од 30 до 39 години, 28,4%.

Прилог 1. Прашалник

Политички контекст

1. Колкава доверба имате во Владата?
 1. Целосна доверба
 2. Донекаде доверба
 3. Донекаде недоверба
 4. Целосна недоверба
 5. Не знам
 6. Одбива да одговори

2. Колку се согласувате дека во земјата има политичка криза (нестабилно владеечко мнозинство)?
 1. Целосно се согласува
 2. Донекаде се согласува
 3. Донекаде не се согласува
 4. Воопшто не се согласува
 5. Не знам
 6. Одбива да одговори

3. Според Вас кој е најдобриот начин да се надмине кризата:
 1. Владата има сила да продолжи и да се справи со кризата
 2. Да се прошири владеечкото мнозинство со неколку пратеници од опозицијата
 3. Формирање широка коалиција на СДСМ и ВМРО-ДПМНЕ
 4. Предвремени парламентарни избори заедно со локалните избори 2021
 5. Не знам
 6. Одбива да одговори

4. Во Собранието беше поднесен предлог во личните карти, покрај државјанството да постои графа за етничка припадност. Колку се согласувате со тоа на личната карта да стои податок за етничката припадност?
 1. Целосно се согласувам
 2. Делумно се согласувам
 3. Делумно не се согласувам
 4. Воопшто не се согласувам
 5. Не знам
 6. Одбива да одговори

5. Дали верувате дека пописот на населението ќе се спроведе со соодветен квалитет?
 1. Да
 2. Не
 3. Не знам
 4. Одбива да одговори

6. Како според Вас, се развива односот со Бугарија?
 1. Односот се развива во позитивен правец
 2. Односот се развива во негативен правец
 3. Односот стои во место
 4. Не знам
 5. Одбива да одговори

Локални избори 2021

7. Колкава доверба имате во Вашата локална самоуправа/општина каде што живеете?
 1. Целосна доверба
 2. Донекаде доверба
 3. Донекаде недоверба
 4. Целосна недоверба
 5. Не знам
 6. Одбива да одговори

8. Дали сметате дека градоначалникот во општината каде живеете заслужува да биде реизбран?
 1. Да, заслужува
 2. Не, не заслужува
 3. Не знам
 4. Одбива да одговори

9. Според Вас кој е најдобриот градоначалник во Македонија?
Име _____
Град _____
 98. Не знам
 99. Одбива да одговори

10. За која политичка партија ќе гласате на локалните избори 2021?

Прилог 2. Структура на примерокот

Пол	%
Маж	50,6
Жена	49,4
Возраст	%
Од 18 до 29 години	19,5
Од 30 до 39 години	20,0
Од 40 до 49 години	19,2
Од 50 до 65 години	19,6
Над 66 години	21,5
Етничка припадност	%
Македонска	68,2
Албанска	25,1
Друго	6,7
Место на живеење	%
Село	59,8
Град	40,2
Регион	%
Вардарски	7,3
Источен	9,0
Југоисточен	9,1
Југозападен	10,0
Пелагониски	11,0
Полошки	16,0
Североисточен	8,0
Скопски	29,8
Образование	%
Основно	22,9
Средно	60,1
Високо	16,9

Работен статус	%
Вработен во јавна институција	17,2
Вработен во приватна институција	24,4
Вработен во граѓанска организација	1,3
Самовработен	2,7
Земјоделец	3,9
Невработен	18,5
Студент	7,6
Ангажиран во домашни задачи	4,1
Пензионер	20,2

Профил на издавачот

Македонскиот центар за меѓународна соработка (МЦМС) веќе 27 години е значаен актер на граѓанското општество во Македонија и во регионот, заснован на вредности и интереси и нивно застапување и влијание врз општеството.

Визијата на МЦМС е мир, хармонија и просперитет на луѓето во Македонија, на Балканот и глобално. МЦМС ја дефинира својата мисија да предводи промени со нови и алтернативни решенија на општествените проблеми.

МЦМС дејствува во секторите на: развој на граѓанското општество, добро владеење (антикорупција), социјална инклузија (вработување, образование, дијалог и културна различност).

Од 1993 г. МЦМС спроведе околу 1,680 проекти со вкупен буџет од над 63,5 милиони евра.